

'Bouwen aan de samenleving' – Ruimtelijk voorstel Flevoland 2050 – Concept 80%

Inhoudelijke/tekstuele suggesties van de gemeente Noordoostpolder

10 oktober 2023

Algemene reactie:

- Op verschillende pagina's staan nog halve zinnen en her en der tekstuele fouten.
- Vormgeving van de kaarten is te globaal en zaken staan teveel over elkaar om inhoudelijk goed te kunnen beoordelen. Bovendien staan er dingen op de kaarten die niet in de legenda staan.
- De titel 'Bouwen aan de samenleving' suggereert dat niet het 'stapelen van stenen' maar de 'samenleving' centraal staat. Deze link kan verstevigd worden door veelvuldig te verwijzen naar de Monitor Brede Welvaart en het Rad van de Leefomgeving.
- Een duidelijke definitie wat er verstaand wordt onder 'Circulaire Landbouw' ontbreekt.
- Vorig jaar aangenomen Motie Waterstof Noordoostpolder-Urk dient meegenomen te worden in het document.
- Wonen: meer aandacht voor de positie van jongeren. Om de dorpen in Noordelijk Flevoland en Noordoostpolder in het bijzonder vitaal te houden is het essentieel dat er een plan komt om goedkopere / betaalbare woningen te realiseren die financieel haalbare kaart zijn voor jongeren/starters.
- Onderwijs: Ook Noordelijk Flevoland is een geschikte locatie om bepaalde soorten hbo/wo-onderwijs te realiseren.
- Lelylijn: moet een veel prominentere plek krijgen als drager van verschillende ruimtelijke economische ontwikkelingen.

Blz 1:

- Uitsnede aanpassen zodat Noordoostpolder er voor een groter deel opstaat.
- Het zou mooi zijn als de as van de N50 richting Kampen ook geaccentueerd kan worden op deze illustratie (paarse arcering). Voor de Noordoostpolder is dat ook een belangrijke (economische) verbinding en richting 2050 is het voor de 'verbredingslobby N50-A50' van belang dat het dusdanig aangemerkt is.

Blz 7:

- Bij Schokland aangeven dat dit Unesco Werelderfgoed is.
- Bij de Noordoostpolder de typische pioniersmentaliteit vermelden. Bij de historische schets ook de maakbaarheidsgedachte van de Flevopolder(se samenleving) aangeven.

Blz 8:

- "Dat het ontwerp van Flevoland nooit helemaal is afgerond heeft grote gevolgen gehad voor Almere en Lelystad." Almere en Lelystad vervangen door "geheel Flevoland".
- Toevoegen: Maatschappelijke ontwikkeling Noordelijk Flevoland is er één van groei. De Regio Zwolle is niet voor niets de grootste groeiregio van Nederland.

Blz 13:

- Bij een schakel tussen MRA, Regio Zwolle, regio Utrecht/Amersfoort ook SNN (Samenwerkingsverband Noord-Nederland) en Westfriesland (via dijk Enkhuizen-Lelystad) benoemen.
- Bij alinea krachtige samenleving benoemen dat er veel sociale cohesie is, maar ook grote druk op behoud van sociale voorzieningen en (basis)onderwijs. Met name ziekenhuiszorg en voldoende huisartsen is een groot knelpunt.

Blz 14:

- Waar vinden we de uitleg/context van deze kaart? Of is dit een samenvatting van de drie opgaves?
- Op de tijdlijn worden verschillende nationale programma's genoemd. NOVEX Lelylijn en MIRT Lelylijn missen op de tijdlijn, maar zijn net als de andere novex programma's wel van belang. Deze graag toevoegen.
- Waarom is de N50 geen paarse lijn (economisch kruispunt), maar de Markerwaarddijk wel? Tussen NOP en Zwolle is de N50 belangrijke infrastructuur ten behoeve van onze economie en andere opgaves (wonen). Voor Flevoland biedt de N50 potentie.

- De Daily urban system reikt niet tot onze dorpen, dat is passend om te laten zien op de kaart.
- Is het robuuste natuurlijke fundament zoals dat wordt getoond voldoende voor onze ambities tot aan 2050?
- De hoofdgroenstructuur loopt niet door nabij Schokland, klopt dat?
- Is het voor 2050 verbeelde watersysteem voldoende ambitieus?
- Graag aandacht geven aan de monding van de IJssel in verband met waterdruk (zie ook het IJ-schrift)
- Ter hoogte van Zeewolde is een groene verbijzondering opgenomen die verder reikt dan alleen de provincie Flevoland. Het is passend dit vanuit Noordoostpolder ook te doen voor de Weerribben-Wieden.
- Het icoon van de toeristisch-recreatieve hotspot nabij de Zwartemeerdijk staat op de verkeerde plaats. Deze moet ter hoogte van het Voorsterbos/Waterloopbos staan.
- We zien graag eveneens een icoon toegevoegd voor de toeristisch-recreatieve hotspot corridor Wellerwaard -> Kuinderbos.
- HBO en WO moet hier niet MBO, HBO en WO staan? Want volgens mij hebben Lelystad en Emmeloord geen HBO en WO. Hoogstens associate degree tussen mbo4 en hbo in. Of is dit icoon de ambitie voor 2050?
- Ook ontwikkeling VO-Campus Emmeloord, Onderwijsexpertisecentrum en Kindcentra in de - kleine- kernen benoemen.

Blz 19:

- Titel sluit niet aan bij het aantal bullits. Er zitten ook constatering tussen.

Blz 20:

- zit in 'inrichting watersysteem' ook het bodemdalingsvraagstuk voor Flevoland?
- Natuur heeft ook duidelijke link met welbevinden inwoners Flevoland. Dit ook benoemen (Positieve Gezondheid: ervaren kwaliteit van leven, [Wat is het? - Institute for Positive Health \(iph.nl\)](http://www.iph.nl)).

Blz 21:

- De recreatieve component vanuit Perspectief Flevoland 2030 mist. Dit balanceert voornamelijk tussen natuur en economie. Specifiek Waterloopbos, 'Nieuwe Bouwen' Nagele en Werelderfgoed Schokland specifiek benoemen.

Blz 22/23:

- Urk en Emmeloord zijn al doorgetekend in 'bebouwd gebied' in zones die niet zijn vastgesteld en waar nog onderzoeken naar lopen. Vooral de stip/vlek aan de zuidkant van Emmeloord roept daarom vraagtekens op. We zien dit graag aangepast.
- Graag hier aandacht geven aan bio-diversiteit.
- Bij belangrijkste vraagstukken "Kwaliteit van Leven" toevoegen.

Blz 24:

- KRW-doelen geeft geen duidelijkheid of wij op weg zijn om de overeengekomen KRW-doelen in 2027 te halen.

Blz 25:

- Benutting van alternatieve zoetwaterbronnen om het drinkwaterverbruik te verminderen wordt gemist.
- Gebruik van oppervlaktewater vraagt naar de zoetwatervragers een eerlijke verdeling.
- Hoe willen we als provincie en Flevolandse gemeenten "onnodige bodemafdekking" definiëren"?

Blz 26:

- Versterking groenblauw raamwerk is een koppelkans voor toeristisch recreatieve ontwikkelingen in de zachte overgang naar omliggende gebieden (dit is ook in lijn met het huidige coalitieakkoord van de provincie (blz 27).

Blz 27:

- Bodemdaling en verzilting zijn twee verschillende aandachtspunten. Door bodemdalingslocaties te benoemen laat het zich lezen dat deze overeenkomen met de verziltingslocaties. In dat geval is het goed ook de verziltingslocaties aan te geven.

Blz 28:

- Waterveiligheid: Dijkverhoging vraagt een ruimteclaim achter de dijk. Dat lezen wij in dit deel niet terug.

Blz 30:

- Benoemen Programma Sociaal Domein (SZW, VWS, BZK, OCW, J&V)
Wie doen mee? | Programma | Programma Sociaal Domein
- Benoemen Gelijke Kansen Alliantie (OCW); [Gelijke Kansen Alliantie | Gelijke kansen \(gelijke-kansen.nl\)](#)

Blz 32:

- Er is een stip getekend onder Emmeloord voor het station. Is dit een gewenste locatie vanuit provincie Flevoland? Voor de gemeente Noordoostpolder is er nog geen gekozen gewenste locatie.
- De toeristisch-recreatieve hotspot ligt ook aan de oostkant en Wellerwaard.
- De glastuinbouwgebieden in Luttelgeest- Marknesse zijn niet volledig / goed getekend (boven en onder Luttelgeest rechts van de Oosterringweg). Ens is wel goed getekend. Is er uitbreidingsruimte?
- Wellicht de glastuinbouwgebieden anders kleuren dan de meer reguliere werklocaties. Is er uitbreidingsruimte/ richting?
- Moet versnelling transitie landbouw niet de groene legenda eenheid worden op het kaartje? groen staat niet in de legenda en de transitie geldt voor de gehele landbouw.
- Legenda is niet compleet (witte bolletjes missen).
- Zijn de hoogspanningsverbindingen (380kV en 150kV) in de provincie overal correct ingetekend?
- Net als eerder genoemd: Het icoon van de toeristisch-recreatieve hotspot nabij de Zwartemeerdijk staat op de verkeerde plaats. Deze moet ter hoogte van het Voorsterbos/Waterloopbos staan. We stellen voor om eveneens een icoon voor toeristisch-recreatieve hotspot toe te voegen aan de corridor Wellerwaard -> Kuinderbos.
- Het icoon in de legenda voor recreatieve zone komt niet goed terug op de kaart. De oostrand van de Noordoostpolder (zone Kuinderbos-Voorsterbos) is in onze Structuurvisie Noordoostpolder 2025 ook aangemerkt als recreatieve ontwikkelzone.

Blz 34:

- De provincie geeft aan een sterkeren sturing op bedrijventerreinen / bedrijfsontwikkelingen / bedrijfsvestiging te willen hebben. Het is goed dat de provincie haar wensen uitspreekt maar het is niet wenselijk dat zij bepaalt waar welk bedrijf in Flevoland mag en zal landen.
- Voor Flevoland is de vrijetijdseconomie eveneens van belang, helemaal richting 2050. Dat wordt niet genoemd.
- De grootste voorspellende factor van armoede is het -lage- opleidingsniveau van mensen. Inzet op verhoging kennisniveau loont!

Blz 36:

- Ook ontwikkelingen rond Onderwijsexperisecentrum in Emmeloord benoemen.

Blz 37:

- Er staat bij punt 3: Vereniging Flevoland, dat moet zijn Vereniging Flevofood.
- bij punt 4: In lijn met het coalitieakkoord (blz 27) van de provincie zien wij bij de transitie van de landbouw een duidelijke cross-over met recreatieve ontwikkelingen in het buitengebied. Dat lezen wij niet graag en zien we graag aangevuld.

Blz 37/38:

- Randvoorwaarden voor andere teelt, akkerbouw, proeftuinen is beschikbaarheid van grond, daarom zien wij graag opgenomen dat:
 - o RVB zorgt voor grond die ingezet wordt voor andere typen landbouw / verdienmodellen.
 - o RVB zorgt ervoor dat stoppende boeren/ pachters (zonder opvolgers) grond teruggeven aan RVB waardoor de grondmarkt dynamischer/opener wordt.

Blz. 40:

Ook hier Programma Sociaal Domein benoemen (SZW, VWS, BZK, OCW, J&V)

Blz 41: Benoemen kracht van de kernen (sociale cohesie)

Blz 42/43:

- Wat betekent het rode huisje op de kaart bij Urk? Is Urk volgens de provincie de grootste groeikern? Ook de richting van de uitbreiding van Urk valt op.
- Waarom alleen aandacht voor stedelijke kernen? Mis volledig kracht van het platteland, goed omschreven in rapport "Elke Regio Telt"
- Bij Emmeloord hoort ook een huisje te staan.
- Het lijkt alsof 'bebouwing' en 'industriegebieden' zijn omgewisseld (bijvoorbeeld bij Luttelgeest en ten westen van Vollenhove), op deze manier klopt de kaart niet. Waarom staan op deze kaart geen woningbouwuitbreidingen?
- Wat wordt concreet bedoeld met Verbonden Daily Urban Systems en welke (beleids)keuzes hangen daar aan vast? In de Noordoostpolder zijn de 10 dorpen ook sterk verbonden met Emmeloord, dat blijkt nu niet uit de kaart.
- In Emmeloord staat een symbool wat volgens de legenda WO/HBO onderwijs betekent. Om welke plannen voor een HBO/WO onderwijsinstelling in de NOP gaat het precies? VO-Campus en Onderwijsexpertisecentrum?
- Er ontbreekt een groene verbinding met het Waterloopbos, Voorsterbos en Kuinderbos.

Blz 44:

- De zin over het Rijksvastgoedbedrijf is erg cryptisch. We vragen aan het RVB een actieve rol als grondeigenaar om het voor ons mogelijk te maken om betaalbare woningen te bouwen. Dat begint bij een voor de Noordoostpolder passende grondprijs en een actievere rol om pachters schadeloos te stellen (financieel of met grond). Dit vraagt om een opener grondmarkt. Zie opmerking bij pagina 37/38.
- Op deze bladzijde wordt de nadruk vooral gelegd op de steden terwijl de opgaven in de dorpen vergelijkbaar zijn waar het gaat om transitie en uitbreidingen. Dit zien wij graag genuanceerd of aangevuld.

Blz 45:

- Er staat dat inwoners weinig binding ervaren maar dat wordt in de Noordoostpolder toch anders ervaren. Zeker in de dorpen is er een sterke binding met de plek.
- Hier graag meer aandacht geven aan de behoeftes van jongeren en de levendigheid die deze generatie nodig heeft.
- Aanvullen met de rol die het RVB speelt in het mogelijk maken van groei in de provincie, concreet de rol van het RVB bij het mogelijk maken van bouwplannen. Wij zouden voor de NOP graag een actieve houding zien vanuit Rvb voor betaalbare grond op de juiste plaatsen (dus meewerken aan schuiven en ruilen). Hierbij ook alvast rekening houden met de mogelijke komst Lelylijn. Zie ook eerdere opmerkingen over de rol van het RVB.
- Bij de acties kan de barcode duidelijker omschreven worden. Wat wordt bijvoorbeeld bedoeld met 'bereikbaar recreatief buitengebied'?
- Onder 'dit doen we zelf', actie 2: het maakt het sterker om voorbeelden van doelgroepen te noemen. Bijvoorbeeld wonen met zorg, uitstroom beschermd. Dit maakt duidelijk dat we bouwen aan een inclusieve samenleving.

Blz 46:

- Bij de bereikbaarheidsopgave ook oog houden voor de impact hiervan op het landschap en daarmee de aantrekkelijkheid van de provincie om de gewenste groei te kunnen waarmaken. Graag hierbij specifieke aandacht voor de bereikbaarheid van en naar en de specifieke behoefte van jongeren in deze. Zij zijn de toekomstige generatie.
- Graag bereikbaarheid vanuit NOP naar het noorden expliciet opnemen. Nu is alleen regio Zwolle expliciet genoemd.

Blz 51:

- Bij de grootste uitdagingen ontbreekt de grote woningbouwopgave waar we voor staan. En zit er een bepaalde volgorde in deze opsomming?
- Op deze bladzijde blijft het sociale domein, gezondheid etc. sterk onderbelicht. Graag aandacht voor (zorg)voorzieningen en de dekkingsgraad hiervan. *Kwaliteit van leven*; goede brede welvaart als uitgangspunt. Ook verwijzen naar positieve gezondheid.

Blz 52:

- Dit is een vage en onleesbare kaart zonder enige toelichting. Welke bronnen zijn gebruikt? Ontwikkelingen in NOP zijn alleen Emmelhage zoals hier te zien, dat is incompleet.
 - o Ontwikkelperspectieven dorpen toevoegen.
<https://raad.noordoostpolder.nl/Vergaderingen/Gemeenteraad/2022/31-januari/19:30/Ontwikkelperspectieven-woningbouw-Noordoostpolder-2021-2026/15-1-Ontwikkelperspectieven-woningbouw-Noordoostpolder-2021-2026.pdf>
 - o En de verkenning groeiambitie
<https://raad.noordoostpolder.nl/Vergaderingen/Gemeenteraad/2022/10-oktober/19:30/11-1-Verkenning-groeiambitie-Noordoostpolder.pdf>

Blz 55:

- Bij het lijstje Gebiedsontwikkeling wordt de Woondeal ZUND niet genoemd. In deze bijlage staan sowieso erg weinig kaders van onze gemeente. Dit zien we graag toegevoegd.
- Verder onder 'Inliggend NOVEX-gebied Lelylijn' wordt uitgeschreven dat het kan bijdragen aan economie van het Noorden. Waarom niet aan Flevoland? Dit graag actiever richting eigen provincie schrijven. De consequenties voor MRA worden terecht ook genoemd. Maar in het stuk wordt dit nergens uitgelegd, net als de positieve waarde van een Lelylijn.
- Grote opgaves worden wel genoemd zoals IJmeerverbinding, Lelylijn, Woningbouwopgave. In het stuk mist waarom dit zo van belang is voor Flevoland, wat dit betekent tot 2050 en waarom deze ontwikkelingen noodzakelijk zijn.
- Mis volledig Sociale Opgaven (Programma Sociaal Domein; SZW, VWS, BZK, OCW en J&V), opgave Positieve Gezondheid en de zorg om zorg (ziekenhuizen, huisartsen, ...) rond de vergrijzende samenleving.